

HOVEDINSTRUKS FOR STYRINGEN AV NORSK ROMSENTER

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 21.12.2020

1 Innledning

Hovedinstruksen er fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) 21.12.2020 i medhold av gjeldende Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, heretter kalt Økonomiregelverket.

Hensikten med hovedinstruksen er å angi formål og hovedoppgaver for Norsk Romsenter (NRS) og å beskrive hvordan styringen av NRS skal foregå. Mer spesifikke styringssignaler og kortsiktige krav gis i de årlige tildelingsbrevene fra departementet og gjennom styringsdialogen.

Styringen av Norsk Romsenter generelt og økonomiforvaltningen spesielt skal følge Økonomiregelverket med de tilføyelser og presiseringer som fremgår av denne instruks. Økonomiregelverket er overordnet hovedinstruksen. Ved bruk av hovedinstruksen må man derfor også forholde seg til alle punktene i Økonomiregelverket.

Instruksen erstatter tidligere hovedinstruks for styring av Norsk Romsenter fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 19.06.2014.

2 Formål for Norsk Romsenter

Norsk Romsenter skal være statens strategiske, samordnende og utøvende organ for å sikre en effektiv utnyttelse av verdensrommet til beste for det norske samfunn.

3 Hovedoppgaver

Norsk Romsenter skal:

- Være rådgiver for Nærings- og fiskeridepartementet og øvrige departementer og forvaltningsorganer i spørsmål som angår utvikling og bruk av romvirksomhet.
- Følge opp norsk deltakelse i internasjonalt samarbeid om romvirksomhet på en måte som sikrer at Norges interesser ivaretas best mulig.
- Gjennom rådgivning og forvaltning av offentlige tilskudd legge til rette for romrelatert næringsutvikling i Norge.
- Gjennom rådgivning og forvaltning av offentlige tilskudd legge til rette for utvikling og bruk av romrelatert infrastruktur og tjenester som kan dekke nasjonale brukerbehov.
- Gjennom samordning av ulike forvaltnings- og brukerinteresser legge til rette for effektiv nasjonal beslutningstaking i spørsmål som angår romvirksomhet.

4 Tilknytningsform

Norsk Romsenter er et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter. Dette innebærer at virksomheten ved NRS er nettobudsjettet. NRS beholder eventuelle ubrukte midler ved årets slutt og kan benytte egne inntekter til sitt formål og bestemme fordelingen av kostnader på drift og investeringer. De årlige bevilgningene dekker bidrag til internasjonal romvirksomhet, nasjonale følgeprogrammer og administrasjon av forvaltningsorganet. NFD gir budsjettmyndighet gjennom årlige tildelingsbrev med de fullmakter som følger med. Romsenterets budsjett og regnskap skal følge budsjettåret for statsregnskapet. Virksomheten kontrolleres av Riksrevisjonen. De ansatte er statsansatte.

Tilsetningsforholdene reguleres av statsansattelovens og tjenestetvistlovens bestemmelser.

5 Styring av Norsk Romsenter

Næringsministeren har det konstitusjonelle og overordnede ansvaret for styring og forvaltning av NRS. Nærings- og fiskeridepartementet fastsetter mål og styringsparametere for NRS på bakgrunn av dialog med virksomheten. Målene, parameterne og oppnådde resultater danner grunnlag for styringsdialogen mellom NFD og NRS. Departementets oppfølging av NRS' måloppnåelse vil normalt bli ivaretatt gjennom den ordinære styringsdialogen mellom virksomheten og departementet, jf. pkt. 6 nedenfor.

Departementets overordnede ansvar for styring av virksomheten framgår av Økonomiregelverket punkt 1.3 Myndighet og ansvar.

6 Styringsdialogen

Styringsdialogen består av følgende:

- Departementets årlige tildelingsbrev
- Virksomhetens årsrapport med årsregnskap
- Virksomhetens øvrige rapporter i løpet av året
- Departementets tilbakemelding på rapporteringen
- Departementets etatsstyringsmøter med virksomheten

Styringssignaler kan gis muntlig eller skriftlig, og skal som hovedregel dokumenteres. Styringssignaler som er gitt muntlig i etatsstyringsmøter, skal referatføres. Referater forelegges Norsk Romsenter for uttalelse. All rapportering fra NRS til NFD skal være skriftlig. Etatsstyringsmøter skal utgjøre det formelle forumet for styring. Antall planlagte etatsstyringsmøter og alle rapporteringskrav skal framgå av tildelingsbrevet.

7 Fagdialogen

I tillegg til styringsdialogen vil det være behov for å avholde møter der tema er av faglig art. Antall årlige fagmøter vurderes ved behov. Fagmøter skal normalt ha en dagsorden. Ved behov føres det referat fra fagmøter.

8 Annen dialog

Prinsipielle spørsmål og spørsmål av politisk karakter skal legges frem for Nærings- og fiskeridepartementet uten unødig opphold. Dette omfatter saker med mulig mediemessig eller politisk interesse samt vesentlig spørsmål om sikkerhet og beredskap.

NRS plikter å informere departementet umiddelbart ved vesentlige avvik. Med vesentlige avvik menes alvorlige forhold eller hendelser som hindrer etaten i å nå sine mål, indikasjoner på at forbruk/inntekter vil avvike vesentlig fra tildelte budsjettammer, og brudd på sentrale lover og regler.

9 Leder av virksomheten

Administrerende direktør har den daglige ledelsen av Norsk Romsenter, og er ansvarlig

overfor departementet for etatens måloppnåelse, eget ansvarsområde og den interne styringen jf. pkt. 11 nedenfor.

Administrerende direktør tilsettes av Kongen i statsråd for seks år med adgang til fornyet tilsetning én gang. Ansettelsesforholdet reguleres i arbeidskontrakten mellom administrerende direktør og Nærings- og fiskeridepartementet som arbeidsgiver.

10 Strategisk råd

NRS kan ha et strategisk råd. Formålet med rådet er strategisk dialog med, og rådgivning til, administrasjonen. Mandat for strategisk råd fastsettes av administrerende direktør. NRS' administrasjon står fritt i om den vil legge rådets synspunkter til grunn for virksomheten. Strategisk råd rapporterer til administrerende direktør. Rådets medlemmer kan ikke ha ansettelsesforhold i NRS. Alle administrative og økonomiske konsekvenser må håndteres av etaten selv innenfor etatens til enhver tid gjeldende rammer.

11 Krav til den interne styringen

Administrerende direktørs ansvar for den interne styringen framgår av Økonomiregelverket punkt 2.2 Myndighet og ansvar.

Administrerende direktør har ansvar for å påse at NRS' internkontroll er tilpasset virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet, at den fungerer på en tilfredsstillende måte og kan dokumenteres. Internkontroll skal primært være innebygd i virksomhetens interne styring.

Internkontrollen skal forhindre styringssvikt, feil og mangler, og oppfylle kravene til god internkontroll, jf. Økonomiregelverket punkt 2.4 Internkontroll.

12 Styring og forvaltning av tilskudd

NRS forvalter diverse statlige tilskudd til romvirksomhet. Forvaltningen skal skje i tråd med Økonomiregelverket punkt 6.3 Tilskuddsforvaltning, og bestemmelsene som fastsettes nærmere i departementets regelverk for hver enkelt tilskuddsordning:

- Regelverk for tilskudd til kontingent i European Space Agency og tilskudd til internasjonal romvirksomhet fastsatt 14. oktober 2008
- Retningslinjer for ordningen med offentlige tilskudd til nasjonale følgeprogrammer fastsatt 1. juli 2014
- Regelverk for forvaltning av tilskudd til nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter fastsatt 1. juli 2014
- Regelverk for tilskudd til norsk deltakelse i utbyggingen av det europeiske satellittnavigasjonssystemet Galileo fastsatt 16. mars 2010

Det vises til årlige tildelingsbrev for eventuelle føringer knyttet til statlige tilskudd. Eventuelle nye tilskuddsordninger vil bli omtalt i tildelingsbrevet.

13 Endringer i instruksen

NFD kan endre hovedinstruksen. NRS skal bli forelagt forslag til endringer for uttalelse.
NRS kan fremme forslag til endringer i hovedinstruksen overfor NFD.

Nærings- og fiskeridepartementet 21.12.2020

Mette I. Wikborg
departementsråd